

Bijlage Ketenverantwoordelijkheid en Internationale Sociale Voorwaarden (ISV).

Eisen met betrekking tot Internationale Sociale Voorwaarden (ISV, ketenverantwoordelijkheid)

Minimumeis.

De opdrachtnemer dient tijdens de uitvoering van de opdracht aan onderstaande bijzondere uitvoeringsvoorwaarden te voldoen.

In deze opdracht gelden de Internationale Sociale Voorwaarden (ISV) als bijzondere uitvoeringsvoorwaarde. In veel internationale ketens is sprake van risico's voor mens en milieu. Voor de opdrachtgever is het daarom van belang dat de opdrachtnemer zich bij de uitvoering van deze opdracht inzet om de risico's in zijn keten in kaart te brengen en waar nodig aan te pakken. De opdrachtnemer zal dit doen middels een proces van gepaste zorgvuldigheid (due diligence). Gepaste zorgvuldigheid is een doorlopend proces van zes stappen dat bedrijven helpt bij het in kaart brengen en aanpakken van risico's op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten en milieu. Dit proces is gebaseerd op de [OESO richtlijnen](#) voor multinationale ondernemingen inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen (OESO-richtlijnen) en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs).

De ISV-aanpak bestaat uit zes stappen:

1. Beleid
2. Risicoanalyse
3. Plan van aanpak
4. Monitoring en jaarrapportage
5. Publicatie
6. Herstel

Risico's zijn door de OESO onderverdeeld in de volgende thema's:

- Mensenrechten (MENS)
- Werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen (W&A)
- Milieu (MI)
- Bestrijding van omkoping en andere vormen van corruptie (O&C)
- Consumentenbelangen (C)
- Wetenschap, technologie en innovatie (WT&I)
- Mededinging (MED)
- Belastingen (B)

Bijzondere uitvoeringsvoorwaarden:

1. Integreer Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) in beleid en managementsystemen (stap 1)

De opdrachtnemer moet uiterlijk [3 maanden] na de startdatum van de opdracht een IMVO-beleid opstellen of aan de opdrachtgever aantonen dat dit beleid reeds bestaat. In dit document omschrijft de opdrachtnemer wat hij van zichzelf en anderen verwacht om risico's voor mens en milieu in de waardeketen te identificeren en aan te pakken. Hieruit blijkt dat de opdrachtgever de OESO-richtlijnen en de UNGPs onderschrijft.

De belangrijkste aspecten van het beleid moeten gecommuniceerd worden aan andere zakelijke relaties in de waardeketen.

2. Identificeer en beoordeel (mogelijke) negatieve gevolgen van de activiteiten, producten of diensten van de onderneming voor mens en milieu (stap 2)

Uiterlijk [6 maanden] na de startdatum van de opdracht levert de opdrachtnemer aan de opdrachtgever een risicoanalyse aan. Daarin neemt de opdrachtnemer het volgende op:

- een beschrijving van de waardeketen(s) van de producten en/ of diensten van het bedrijf;
- een analyse van de risico's op schending van rechten op het gebied van mens en milieu in deze waardeketens;
- inzage in de wijze waarop de opdrachtnemer deze risico's veroorzaakt, daarbij betrokken, of gelieerd is;
- een prioritering van deze risico's op basis van ernst en waarschijnlijkheid. Indien nodig, beziet de opdrachtgever in overleg met relevante stakeholders welke +/- 3 risico's prioriteit moeten krijgen.

3. Stop, voorkom of beperk negatieve gevolgen (stap 3)

De opdrachtnemer moet activiteiten die negatieve gevolgen veroorzaken op het gebied van mens en milieu, en/of aan zulke gevolgen bijdragen, aanpakken. De opdrachtnemer moet doelgerichte plannen hebben of opstellen om (mogelijke) negatieve gevolgen te stoppen, te voorkomen en/of te beperken.

Uiterlijk [9 maanden] na de startdatum van de opdracht verstrekt de opdrachtnemer aan de opdrachtgever een plan van aanpak om de risico's die in de risicoanalyse (stap 2) zijn vermeld te voorkomen, te verkleinen en/of weg te nemen.

In het plan van aanpak neemt de opdrachtnemer in ieder geval het volgende op:

- een overzicht en beschrijving van de inspanning die de opdrachtnemer zal leveren om de risico's binnen de waardeketen(s) van de aan de opdrachtgever geleverde producten en/of diensten te mitigeren (SMART);
- een planning ten aanzien van de maatregelen die de opdrachtnemer zal leveren.

Het plan van aanpak moet inzichtelijk maken hoe de inspanningen volgens de opdrachtnemer leiden tot een concrete aanpak van de risico's die op basis van de risicoanalyse (stap 2) geprioriteerd zijn.

Als het niet mogelijk is om alle risico's aan te pakken, moet worden begonnen met de meest ernstige risico's. De opdrachtnemer maakt in dat geval inzichtelijk voor de opdrachtgever waarom niet alle risico's aangepakt konden worden.

4. Monitor de praktische toepassingen en resultaten (stap 4)

De opdrachtnemer monitort de praktische toepassing en effectiviteit van de maatregelen. Tijdens de contractperiode rapporteert de opdrachtnemer jaarlijks [binnen 12 maanden na de startdatum van de opdracht en de daarop volgende contractjaren / of in geval van een korter lopende overeenkomst: voor de afronding daarvan] aan opdrachtgever over diens inzet ten aanzien van het naleven van het gepaste zorgvuldigheidsproces. De opdrachtnemer gebruikt de conclusies van de monitoring om deze processen te verbeteren.

De rapportage aan de opdrachtgever bevat in ieder geval:

- een geüpdatete risicoanalyse (zoals beschreven onder stap 2);
- een beschrijving van de maatregelen die (in het jaar waarover gerapporteerd wordt) zijn genomen om risico's te verminderen en eventuele misstanden op het gebied van mens en milieu in de waardeketen te verhelpen (zoals beschreven onder stap 3);

- een beschrijving van de resultaten van de genomen maatregelen.

Indien niet alle onderdelen van de rapportage in het Nederlands of Engels worden opgesteld, moet er binnen de overeengekomen periode voor het aanleveren van de rapportage een samenvatting in een van deze twee talen beschikbaar worden gemaakt voor de opdrachtgever. De rapportage wordt aan de opdrachtgever verstrekt. Deze hoeft niet publiek gemaakt te worden.

5. Communiceer hoe negatieve gevolgen worden aangepakt (stap 5)

De opdrachtnemer moet buiten zijn eigen organisatie communiceren over diens inspanningen en resultaten op het gebied van gepaste zorgvuldigheid.

De communicatie kan onderdeel zijn van een rapportage die gaat over een breder deel van de activiteiten van de opdrachtnemer, zoals een (duurzaamheids)jaarverslag. De opdrachtnemer kan de communicatie op diens website plaatsen of deze op een andere manier toegankelijk maken voor stakeholders. De opdrachtnemer moet deze communicatie minstens eenmaal per jaar ter beschikking stellen aan de opdrachtgever.

6. Zorg voor herstelmaatregelen of werk hieraan mee (indien van toepassing) (stap 6)

Als de opdrachtnemer vaststelt dat hij als gevolg van deze opdracht negatieve gevolgen op het gebied van mens en milieu heeft veroorzaakt en/of eraan heeft bijgedragen, moet hij deze herstellen of aan herstel meewerken.

De opdrachtnemer stemt met de opdrachtgever af bij welke leveringen/diensten/werken de meest ernstige IMVO (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen)-risico's in de waardeketen zitten en op basis hiervan prioriteren zij welke producten/diensten/werken voor hen relevant zijn.

(Informatieve tekst: ondernemers die inkopen, exporteren of zelf produceren in het buitenland kunnen bij het bepalen welke internationale MVO-risico's zij lopen met hun handelsactiviteiten onder andere gebruik maken van de www.mvorisicochecker, zodat zij mede op basis daarvan kunnen bepalen wat zij kunnen doen om die risico's te beperken. Onderdeel van de MVO Risico Checker is een analyse waarop te zien is welke MVO-risico's ondernemers lopen per land, sector en product.)

Bijbehorende contractbepaling ISV

De opdrachtnemer leeft de Internationale Sociale Voorwaarden na conform het gestelde in de aanbestedingsdocumenten.